

Porto

Bezdroža

ERGO
HESTIA

Tekst: Krzysztof Gierak

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja: Agnieszka Muzyk

Skład: Magdalena Kocińska

Projekt graficzny: Sabina Suchy

Zdjęcia: stock.adobe.com, shutterstock.com

Źródło pochodzenia danych kartograficznych: OpenStreetMap.org

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: bezdroza@bezdroza.pl

www: bezdroza.pl (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

bezdroza.pl/user/opinie/bepot3

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie III

ISBN: 978-83-289-3374-3

Copyright © Helion S.A., 2026

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

Księgarnia
internetowa

Lubię to!
Nasza społeczność

SPIS TREŚCI

■ ATRAKCJE PORTO8

■ INFORMACJE

KRAJOZNAWCZE 15

Krajoznawcze ABC 16

Położenie 16

Klimat 16

Gospodarka 16

Spółczeństwo 18

Ludzie 18

Religia 18

Obyczaje 18

Kibicowanie 19

Kultura i sztuka 20

Architektura 20

Fado 20

Azulejos 20

Najważniejsze święta

i festiwale w Porto 22

Kuchnia 26

Danie narodowe 26

Inne przysmaki 26

Potrawy charakterystyczne dla

Porto 27

Wino 28

Wino Porto i jego kultura 29

Gatunki Porto 30

■ ZWIEDZANIE PORTO 31

Historyczne centrum 32

Terreiro da Sé 32

Katedra Sé (Sé do Porto) 32

Fontanna Michała Archanioła ... 34

Pałac Biskupi 34

Stary Ratusz Miejski 34

Okolice Terreiro da Sé 35

Fontanna Pelikana 35

Kościół i kolegium

św. Wawrzyńca 35

Łuk św. Anny 36

Dom Beco dos Redemoinhos... 37

Stare mury miejskie 37

Rua de D. Hugo 37

Stanowisko archeologiczne ... 38	Kościół św. Mikołaja 49	Kościół św. Ildefonsa 60	Porto dla dzieci 72
Dom-Muzeum Guerra	Kościół św. Franciszka..... 49	Kościół św. Antoniego 61	Wieża Kleryków i okolice 74
Junqueiro..... 38	Kościół Trzeciego	Dworzec św. Benedykta 62	Kościół i wieża
Fundacja Marii Isabel Guerra	Zakonu św. Franciszka 50	Teatr Sá da Bandeira..... 62	Kleryków..... 74
Junqueiro i Luisa Pinto	Dom Trzeciego Zakonu św. Fran-	Teatr Rivoli 63	Ogród Powroźników 75
Mesquita Carvalho 39	ciszka..... 50	Mercado Bolhão 63	Portugalskie Centrum
Kaplica Prawdy 40	Casa Medieval	Kaplica Dusz 64	Fotografii..... 76
Kościół Matki Bożej Patronki .. 40	i Casa Torre 51	Rua de Santa Catarina 65	Klasztor św. Benedykta 77
Rua do Barredo 41	Dom Henryka Żeglarza 51	Grande Hotel do Porto 65	Casa da Rua de São Miguel..... 77
Rua de Mouzinho da Silveira ... 41	Kaplica Matki Bożej Piety 52	Café Majestic 66	Kościół Matki Boskiej
Rua das Flores 42	Praça da Ribeira 52	Coliseu do Porto 66	Zwycięskiej 78
Kościół Miłosierdzia 43	Nabrzeże..... 52	Ogród św. Łazarza 67	Miradouro da Vitória 78
Muzeum Towarzystwa	Most Ludwika I..... 53	Praça da Liberdade 67	Pałac Belomonte 78
Miłosierdzia w Porto 43	Vila Nova de Gaia –	Pałac Cardosas 68	Kościół św. Jana 79
Klasztor Dominikanów..... 43	po drugiej stronie Douro... 54	Bank Portugalii..... 69	Pałac São João Novo 79
Najstłynniejsze piwnice 44	Baixa 56	Avenida dos Aliados..... 69	Kościół św. Jana das Taipas.... 80
Ribeira 46	Funicular dos Guindais 56	Praça do General	Cooperativa de Actividades
Praça do Infante D. Henrique 46	Dawne mury miejskie 56	Humberto Delgado 70	Artística 80
Pałac Giełdy..... 46	Kościół św. Klary 58	Câmara Municipal do Porto... 70	Ogród Miejski Horto
Instytut Win z Douro i Porto... 47	Kaplica Krawców..... 59	Kościół Trójcy Świętej 71	das Virtudes..... 81
Targ Ferreira Borges 47	Praça da Batalha 59	Rua do Almada..... 71	Praça de Lisboa 81
Feitoria Inglesa 48	Teatr Narodowy św. Jana 60	Kościół Lapa 71	Księgarnia Lello & Irmão 81

Kup książkę

Poleć książkę

ATRAKCJE

Porto

Most Ludwika I

Dwukondygnacyjna metalowa konstrukcja spinająca dwa brzegi rzeki Douro jest ikoną Porto. W momencie powstania przeszło mostu o długości 172 m było najdłuższym tego typu rozwiązaniem architektonicznym na świecie.

➔ Zob. s. 53.

Mercado do Bolhão

Targ Bolhão, zlokalizowany w centrum miasta w ogromnej, dwupoziomowej neoklasycystycznej hali, to jedno z najbardziej charakterystycznych miejsc w Porto. Wizyta w nim będzie ciekawym doświadczeniem.

➔ Zob. s. 63.

Katedra Sé

Nad dzielnicą Ribeira góruje katedra, która jest jednym z najstarszych oraz najbardziej monumentalnych kościołów w Porto. To także jeden z niekwestionowanych symboli miasta.

➔ Zob. s. 30.

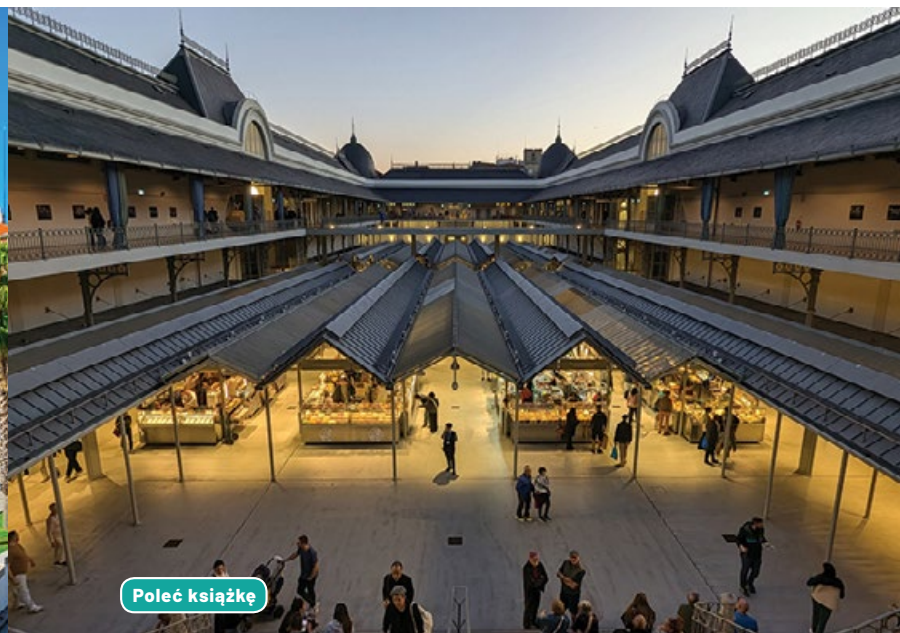
Pałac Giełdy

Dawny budynek Giełdy Papierów Wartościowych jest prawdziwym skarbem XIX-wiecznej architektury i jedną z najczęściej odwiedzanych atrakcji turystycznych w Porto.

➔ Zob. s. 46.

Kup książkę

Poleć książkę

Życie nocne w Porto

Porto, jako drugie pod względem wielkości miasto w Portugalii, ważny ośrodek akademicki i coraz bardziej modne miejsce wśród turystów z całego świata, w ostatnich latach przeżywa ogromny rozwój. Wybór barów,

klubów, pubów oraz sal koncertowych i przestrzeni artystycznych jest bardzo bogaty i każdy znajdzie coś dla siebie.

Życie nocne skupia się głównie przy Rua Galeria de Paris i Rua Cândido dos Reis w okolicach wieży Kleryków. Ulice

te w każdy weekend zapełniają się turystami, mieszkańcami, studentami. Warto również zajrzeć na Rua de Passos Manuel, gdzie znajdują się kluby Maus Hábitos i Passos Manuel, dobrze znane miłośnikom Porto i jego nocnego

życia. Okolice Ribeiry oferują wiele barów i klubów, bardzo często z tarasami i wspaniałym widokiem na rzekę Douro. W dzielnicy Foz miejsca takie jak Trintaeum lub Twins Foz na stałe wpisały się w imprezową mapę miasta

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

■ Dworzec św. Benedykta

■ DWORZEC ŚW. BENEDYKTA

Schodząc w dół Praça de Almeida Garrett, rozciągającego się przed Igreja de Santo António dos Congregados, trudno nie zauważyć znajdującego się po lewej stronie dworca św. Benedykta (Estação de São Bento). Swoją nazwę zawdzięcza XIV-wiecznemu klasztorowi św. Benedykta (Mosteiro de São Bento de Avé-Maria). W XIX w. rozpoczęto rozbiórkę klasztoru i przylegającego do niego kościoła, które poważnie ucierpiały w pożarze w 1783 r., a choć zostały później odbudowane, nigdy już nie odzyskały dawnego blasku. Miasto potrzebowało nowego dworca w centrum i rozbudowywano sieć kolejową, zdecydowano się wykorzystać poklasztorne tereny. Budowa dworca rozpoczęła się 22 października 1900 r., kiedy król Carlos I wkopał kamień węgielny pod jego budowę. Autorem projektu był architekt José Marques da Silva, który

zaprojektował dworzec w stylu francuskiego Beaux-Arts. Prace ukończono w 1916 r.

Chociaż dworzec jest jednym z najwspanialszych przykładów architektury z kutego żelaza w Porto, to jednak tym, co przyniosło mu światową sławę, jest jego wnętrze ozdobione panelami z płytek azulejos (1905–16) autorstwa Jorge Colaço, największego twórcy azulejos tamtych czasów. Łącznie wykorzystano ponad 20 tys. płytek! W 1968 r. dworzec przeszedł szereg modernizacji, w trakcie których dodano nową kasę biletową, poczekalnię i restaurację. W latach 2010–11 odnowiono panele z azulejos, które do dziś zachwycają każdego, kto odwiedza dworzec.

■ TEATR SÁ DA BANDEIRA

Spod Igreja de Santo António dos Congregados warto skręcić w Rua de Sá da

Bandeira, gdzie usytuowany jest Teatr Sá da Bandeira. Budynek powstał na miejscu Teatro Circo, wybudowanego w 1855 r. z drewna i rozebranego w 1867 r. Obecny obiekt pochodzi z roku 1876.

Od samego początku na deskach teatru gościli słynni aktorzy, w tym aktorka Sarah Bernhardt, która wystąpiła w sztukach A Dama das Camélias i Fedora, granych tu od 1895 r. W roku 1896 w budynku uruchomiono pierwszy w mieście animatograf, który wyświetlał filmy portugalskie. Współcześnie teatr oferuje bardzo zróżnicowany repertuar, dzięki czemu przyciąga widzów w każdym wieku.

i **Teatro Sá da Bandeira**
<https://teatrosadabandeira.pt>

■ TEATR RIVOLI

Godny uwagi jest także Teatr Rivoli. Otwarty w 1913 r. obiekt, po renowacji w 1923 r. zaczęto nazywać Teatrem Rivoli. Twórcą fasady był rzeźbiarz Henrique Moreira, natomiast odpowiedzialność za przebudowę, która nadała teatrowi obecny wygląd, ponosił Júlio Brito. W latach 20. XX w. zyskał dodatkowe funkcje – kina i opery. Dzisiaj odbywają się tu zarówno przedstawienia, koncerty jazzowe, jak i projekcje filmowe.

i **Teatro Municipal do Porto – Rivoli**
www.teatromunicipaldoporto.pt

■ MERCADO BOLHÃO

Kontynuując spacer Rua de Sá da Bandeira, warto zatrzymać się przy Mercado do Bolhão – jednym z najbardziej charakterystycznych budynków Porto. Hala targowa jest wspaniałym przykładem wykorzystania żelaza w architekturze – materiał ten postużył do wzniesienia potężnej neoklasyckiej budowli o dwóch poziomach. Jej historia sięga połowy XIX w., kiedy władze miasta postanowiły w tym miejscu skoncetrować cały handel. Głównym autorem projektu, zrealizowanego w latach 1914–17, był António Correia da Silva.

Konstrukcja łącząca żelazo, drewno, granit i szkło do dziś zachwyca

■ AZULEJOS NA DWORCU ŚW. BENEDYKTA

Panele na dworcu nie są widoczne z ulicy, dlatego trzeba wejść do środka. Biało-niebieskie płytki pokrywające ściany ukazują najważniejsze sceny z historii Portugalii: bitwę pod Arcos de Valdevez w 1140 r., spotkanie rycerza Egasa Moniza z królem Leónu, Alfonsem VII (XII w.), przybycie króla Jana I z Filipą Lancaster do Porto (XIV w.) czy zdobycie Ceuty w 1415 r.

Pod sufitem ciągnie się pas kolorowych azulejos, które przedstawiają historię transportu w Portugalii. Pozostałe panele to sceny rodzajowe – takie jak zbiory winogron w dolinie Douro czy procesja z Matką Boską Uzdrowienia – ukazujące codzienne życie mieszkańców regionu.

■ Teatro Sá da Bandeira

■ Kaplica Dusz

miłośników architektury, a smakoszy przyciąga kolorami i zapachami. Targ ma cztery główne bramy – po jednej z każdej strony. Nad główną bramą od Rua

A PÉROLA DO BOLHÃO

Przy Rua Formosa 279 mieści się sklep A Pérola do Bolhão, założony w 1917 r. Do dnia dzisiejszego zachowała się wspaniała fasada, którą pokrywają kolorowe płytki azulejos. Sklep specjalizuje się w sprzedaży różnych portugalskich produktów – m.in. doskonałych serów, suszonych owoców, szynki i wędlin, wina oraz słynnego dorsza. Warto wejść do środka na drobne zakupy, szczególnie że obsługa jest bardzo miła i pomocna!

Formosa umieszczono personifikacje Handlu oraz Rolnictwa.

Na targu można kupić świeże warzywa, owoce, ryby, owoce morza, wyroby regionalne, rękodzieło, wina, pamiątki i różne produkty spożywcze. Przy niektórych stoiskach nietrudno odnieść wrażenie, że czas jakby się zatrzymał kilkadziesiąt lat temu. Jest to miejsce, które cały czas służy mieszkańcom miasta. Widać to doskonale w piątki i soboty rano.

i Mercado do Bolhão
www.mercadobolhao.pt

■ KAPLICA DUSZ

Dochodząc do Rua de Santa Catarina, należy skrócić w lewo. Na skrzyżowaniu ulicy z Rua de Fernandes Tomás stoi kaplica

Dusz, nazywana również kaplicą św. Katarzyny (Capela de Santa Catarina). Budowla pochodzi z początku XVIII w., ale obecny wygląd zawdzięcza przebudowie w 1801 r.

Najbardziej charakterystycznym elementem jest zewnętrzna fasada, którą zdobi 15 947 płytek azulejos. Powstały one w 1929 r. w Lizbonie, w fabryce azulejos Fábrica de Cerâmica Viúva Lamego. Autorem paneli, zajmujących ponad 360 m², jest Eduardo Leite. Przedstawione na nich sceny ukazują momenty z życia św. Katarzyny z Asyżu oraz św. Katarzyny.

Wnętrze kaplicy utrzymane jest w stylu neoklasycystycznym – znajdują się tam kaplice św. Jana, Matki Boskiej Niepokalanej Poczęcia i Matki Boskiej Fatimskiej (po lewej stronie) oraz Najświętszego Serca Jezusowego i Matki Boskiej Bolesnej (po prawej).

■ Café Majestic przy Rua Santa Catarina

■ RUA DE SANTA CATARINA

To jedna z najbardziej zatłoczonych i popularnych ulic w mieście. Swoją nazwę wzięła od wspomnianej kaplicy, której patronką jest św. Katarzyna Aleksandryjska, męczennica chrześcijańska.

Rua de Santa Catarina pierwotnie łączyła kaplicę Dusz z jedną z bram miejskich (Porta de Cima de Vila) w Murach Fernanda. W 1784 r. João de Almada e Melo zarządził przedłużenie ulicy do obecnego Praça do Marquês de Pombal. Dziś jest to główny deptak Porto, przy którym zobaczymy wiele elewacji w nowoczesnym stylu (m.in. Livraria Latina), modnych sklepów, artystów ulicznych oraz kawiarni.

■ GRANDE HOTEL DO PORTO

Przy Rua de Santa Catarina stoi Grande Hotel do Porto. To jeden z najstarszych

Latarnie przy ujściu rzeki Douro

W pobliżu fortu św. Jana Chrzciciela w Foz stoją trzy latarnie morskie. Uwagę przede wszystkim przykuwa zlokalizowana tuż przy rzece Farolim de Felgueiras ze swoją heksagonalną wieżą. Oddana do użytku w 1886 r., mierzy 10 m, ma czerwoną kopułę z balkonem oraz niewielki, biały budynek przylegający bezpośrednio do wieży. Budowla została zmodernizowana w 1945 r. i zautomatyzowana w roku 1979. Światło emitowane przez latarnię co pięć sekund sięgało kilku mil morskich. W 2009 r. została wyłączona z użytku.

Przy Praia da Luz, na szczycie wzgórza, na końcu Rua do Farol, wznosi się Farol da Senhora da Luz (Latarnia Światła). Zbudowana w XVIII w. tuż obok kaplicy Ermida da Senhora da Luz, miała ułatwiać wejście statkom do rzeki Douro. Latarnię zmodernizowano na początku XX w., ale została wyłączona w 1926 r., kiedy oddano do użytku latarnię Farol de Leça w Matosinhos.

Najcenniejsza jest jednak Farol de São Miguel-o-Anjo usytuowana na końcu Jardim do Passeio Alegre przy Rua do Passeio Alegre. Jest ona uważana za jedną z najstarszych latarni w Europie. Powstała z XVI w. z polecenia Miguela da Silva, biskupa Viseu. Autorem projektu był włoski architekt Francesco da Cremona. Jest to czteroboczna wieża z oktagonalnym środkiem, która stanowi pierwszy, w pełni renesansowy budynek w Portugalii. Latarnia została wyłączona z użytku, kiedy uruchomiono Farol da Senhora da Luz.

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

Lamego

To z całą pewnością najbardziej zaskakujące miasteczko położone na południowym brzegu Douro.

■ SANKTUARIUM MATKI BOSKIEJ UZDROWIENIA

Nad miasteczkiem góruje Sanktuarium Matki Boskiej Uzdrawienia. Imponujące schody liczą 686 stopni i były budowane przez 150 lat, poczynając od 1777 r. Ozdobione panelami azulejos oraz rzeźbami, ogródkami kwiatowymi i pełnymi detali balustradami, są wspaniałym przykładem rokoka w Portugalii. Na ich szczycie wznosi się kościół, zwieńczony dwiema charakterystycznymi wieżami, wykonany w stylu będącym połączeniem baroku i rokoka. Wewnątrz, w otarzu głównym znajduje się drewniana figura Matki Boskiej Uzdrawienia (Nossa Senhora dos

Remédios). Co roku 8 września, z okazji Festa de Nossa Senhora dos Remédios, do sanktuarium ściągają tysiące pielgrzymów z całego kraju. Lamego jest bowiem jednym z najważniejszych miejsc na pielgrzymkowej mapie Portugalii.

i **Santuário de Nossa Senhora dos Remédios**
www.santuarioremedios.pt; bezpł.

■ MUZEUM LAMEGO

W centrum miasteczka warto zajrzeć do Muzeum Lamego (museudelamego.gov.pt), które działa w budynku Pałacu Biskupiego. Zgromadzona tutaj kolekcja kryje wyjątkowe skarby, m.in. obrazy (takich twórców jak żyjący w XV w. Grão Vasco), dywany i gobeliny flamandzkie, a także XVI-wieczne azulejos.

■ KATEDRA

Najstarszą świątynią w Lamego jest Largo da Sé wyróżniająca się fasadą w stylu manuelińskim. Katedra, ufundowana w 1129 r., w kolejnych wiekach przeszła szereg zmian, które nadały jej obecny wygląd. W środku znajdują się XVIII-wieczne malowidła słynnego Włocha – Niccolò Nasoniego, który tak mocno zapisał się w dziejach architektury Porto. Obok katedry zachował się mały krużganek z XVI w.

■ CASTELO DE LAMEGO

Idąc Rua do Castelo, niemiłosiernie dotrzeć do Castelo de Lamego. Zamek, wybudowany w stylach romańskim i gotyckim, został wzniesiony w początkach rekonkwisty tych terenów z rąk Maurów jako element systemu murów miejskich, które w średniowieczu otaczały miasto. Do dnia obecnego z pierwotnej konstrukcji zachowało się niewiele. W środku znajdują się kamienne cysterny służące kiedyś do gromadzenia wody. Dodatkowo w zamku można obejrzeć instalację multimedialną, która przybliży historię miasta.

■ Dworzec główny w Pinhão

Alto Douro

Alto Douro to kraina o wyjątkowym klimacie oraz niezwykle żyznych glebach, dzięki czemu winorośl ma tutaj znakomite warunki do wzrostu. Jest to pierwszy na świecie wyodrębniony i oficjalnie chroniony region winiarski, rozciągający się od Mesão Frio aż po Freixo de Espada à Cinta przy granicy z Hiszpanią, obejmując brzegi zarówno północny, jak i południowy Douro.

W tym malowniczym miejscu trudno oderwać wzrok od intensywnie zielonych wzgórz, między którymi niczym wąż wiję się ciemnoblękitna rzeka. Winnice, pośród których wyrastają białe jak śnieg quintas z czerwonymi dachami, spływają tarasami po niewysokich pagórkach, tworząc jeden z piękniejszych pejzaży Europy. Warto nadmienić, że został doceniony

przez komisję UNESCO, patronującą mu od 2001 r.

W przemysłowym mieście Peso da Regua znajduje się Muzeum Douro, jedno z najciekawszych muzeów regionu. Placówka mieści się w dawnym składzie wina, w sposób kompleksowy prezentuje nie tylko historię wina porto, ale również dzieje całej doliny Douro. Zwiedzający mogą poznać specyfikę lokalnych win oraz kulturowe dziedzictwo regionu.

i **Museu do Douro**
www.museudodouro.pt

W miasteczku Pinhão uwagę zwraca bogato zdobiony azulejos dworzec główny. Panele przedstawiają sceny związane m.in. ze zbiorami winogron

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Porto

Położone nad Oceanem Atlantyckim miasto jest miejscem niezwykłym. Futurystyczne budowle sąsiadują tutaj ze wspinałym zabytkowym centrum, wpisanym na listę UNESCO. Gwar ulic znika w ciszy gotyckich i barokowych kościołów. Urokliwe kawiarenki przycupnęły w cieniu muzeów. Miejski pejzaż urozmaicają rozległe parki i malownicze plaże, a zwiedzanie uprzyjemni smak porto – naj słynniejszego wina Portugalii. Porto to mozaika, która zachwyci każdego przybysza.

Zachwycające azulejos

Malownicze **place i zaułki**

Monumentalne świątynie

Świetne **muzea i galerie**

Piwnice z butelkami porto

ebook dostępny na:
ebookpoint

ISBN 978-83-289-3374-3

Cena: 36,90 zł

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
• bezdroza.pl/promocje
Przewodniki najchętniej czytane:
• bezdroza.pl/bestsellery
Zamów informator podróżniczy:
• bezdroza.pl/newletter

Księgarnia internetowa:
bezdroza.pl

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion